

ΣΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΔΟΓΙΚΗ

NOYMAΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 16 του Οκτωβρού 1908 | ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Οίκονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 168

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

- A. E. Γράμματα Ξενιτεμένου.
ALBERT THUMB. Μιά χριστιανή.
ΑΟΥΚΙΑΝΟΣ. Ο Ψεύτης (μετάφρ. Η. Λ. Βουτιζέλιδη).
ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ. Καθαρεύοντα και Μαλλιάρη άδειοφωμένες στον "Ερωτα".
ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ. "Ελα νὰ πάμε στὸ γιαλὸ (τέλος).
ΜΗΤΣΟΣ ΝΘΕΜΗΣ. Καλὴ παροίδια!
Δ. ΣΠΙΓΓΟΣ. Κορφιάτικα ρέσοντα.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Εδαφή Χατζῆ. Ρήγας Γιώλφης. Ένας. "Αγγελίος Σικελίανός.
Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και πράματα ("Ο Φερδινάνδος δὲ διαπεδάζει—Τὰ ἐπιταθετικὰ λογθρα τοῦ Κάπιου—Ο λόγιος φονᾶς—Μαθήματα ἀπὸ τοὺς δχτροὺς—Ο μεμνωμένος βιβλιομάτηλος—Βούλευτικὴ ὑπερτροφία").
Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ— Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ— ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΠΙΡΩΤΟΒΡΟΧΙΑ

"Εκίνησαν μὲ τὸ Νοτιὰ τὰ δλέσσπρα πουλιὰ
Κ' ἀφήνουν τὸ γωριό.
Αὔγη και δειλινός
τὰ προσδόξει δ ἄνεμος; μιλῶντας τους θλιμμένα
στερνὸ χαϊρετισμό,
Κ' ἔγω γροικῶ και ψάλλω τους τού κύκνου τὸ τραγοῦδι
τὸ δλοθλιβερό..."

Μὲ τὴ Νοτιὰ μαζεύνεταιν ὄλημαρα τὰ νέφια
Κ' ἡσιώνουν τὸ γωριό.
Αὔγη και δειλινός
Ο ἄνεμος τὰ διώγνει τα μιλῶντας τους θλιμμένα
στερνὸ χαϊρετισμό,
Κ' ἔγω γροικῶ και ψάλλω τους;
τού κύκνου τὸ τραγοῦδι
τὸ δλοθλιβερό..."

Βουδάθκαν μὲ τὴ Νοτιὰ τοῦ λόγγου τὰ πουλιά.
Δὲν τραγουδοῦν τὸ δειλινό
Στὸ ἔρημο χωρὶς,
Μόν τραγουδεῖ δ ἄνεμος; ττὶς καλλιμείς θλιμμένα
μὲ ὄγριο σκοπό
Κ' ἔγω γροικῶ και ψάλλω τους
τού κύκνου τὸ τραγοῦδι
τὸ δλοθλιβερό..."

"Ω; ποῦ δὲ φύγη κ' η Νοτιὰ
ποῦ ψάλλει κάν θλιμμένα
τὰ λόγια τὰ ἐμβλητα, τὰ λόγια τὰ σεμένα,
η συννεφιά δὲ ἀπλώνεται
και θὲ ήσκιών' δ φράγτης
Αὔγη και δειλινό—
και μόναγε τὸ ἄχαρο
πουλι κι' δ μαζέρες κράχτης
Ο χόρακας θὲ χαϊρεταί
Τὸ ἔρημο Χωριό..."

Γιάννινα

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ

B'.

Ξενούπολη, 8-10-05.

Αγαπητὴ μου ἀδερφὴ,

Τί δλλαρή, οὲ μήτε τένερες βδομάδες μέσα! Άπο τότες ποῦ στὴν παράμερη ἐκείνη ποιλάδα δῆλος ἔχοντας τὶς φλογερώτερες του ἀχτιδεές, ποῦ τὰ δέντρα γέροντες σὰν ἀπελπισμένα, ποῦ θάρρεις και σφύριζαν ὅχεινες στὶς βουνοπλαγίες ἀντικρύν, ἵσα μὲ σήμερα, ποῦ ἀρχισε και τὰ σαρώνει δι βοιάς τὰ μακριά μουν αὐτὰ λημέρια, ποῦ ἥρθαν και καλοκαθήσαντας στὸ δρόζοντα τὰ μαδρα τὰ σύννεφα τοῦ χειμῶνα, ποῦ μήτε πετάμενο δὲ θωρεῖς νὰ διαβαίη, μόρο σωπάνει δ κόσμος, σὰ ν' ἀρμενίζῃ η γῆς σὲ κάποια διατοίκητη κώχη τοῦ "Απειρον,— τὶ διαφορὰ ἀπὸ τότες ως τώρα!

Μόνη μου συντροφιὰ και παρηγοριὰ ἔχω τὴν ἀναμμένη φωτιά, ποῦ λὲς και βρίσκονται σ' ἀτέλειωτη διαιλία οἱ γλῶσσες της. Υπάρχουν, ως τόσο, και ἄλλα μερικὰ ποῦ μοῦ χύνοντες μιαρὴ ζεστασιά. Δὲ λέγω γιὰ τὴ μαστίχα τοῦ ἔξαδέρφου μας, αὐτὴν ἀκόμα δὲ μὲ κυρίεψε, μὰ εἶναι και κάτι ἄλλα. Λόγον χάρη δ βασιλικός σου, ποῦ ἀκόμα μὲ ἀναπτατεῖ η μυσουδιά του. Επειτα, ἔνα κομμάτι μάρμαρο ἀπὸ τὰ ἔρετα τῆς "Ασσος. Μὲ θεομάνει κι αὐτὸν σὲ συλλογιοῦμαι τὸν ἀγήφορο ποῦ τρέβηται μέσα στὸ λιοντάρι γιὰ νὰ τὸ βρῷ και νὰ τὸ φυλάξω. Είναι τέλος χίλια ἄλλα ποῦ τάχω φερμένα μαζὲ μου, ἀπὸ τὴ Μηδυμαϊκὴ τὴ λυχνία ίσα μὲ τοῦ Βασιλῆ τὶς «τσακιαπότερες», ἀραδιασμένα δλα στὰ τραπέζια μουν ἀπάρω, ἀνάμεσα σὲ βιβλία και σὲ χαριά, δλα σὰ γάρεσαινουν ἀκόμα ήλιο και ζεστασιά, χαρά και γαλήη,— τῆς πατρίδας τὴ γαλήη και τὴ χαρά.

Ἐγω δύμως και τὸ "Α σ π ρ ο τώρα μαζὲ μου Καινούργιος φίλος αὐτός. Απάνω πάτω ίσα μὲ τὴ δική σου τὴν Μ π έ λ λ α, μὰ κάτι σάν πιὸ ήμερος. Ακούνει δηλαδὴ ἀπὸ λόγια αὐτός, μόρο ποῦ σὰ μυριστῇ κουνέλι η πόντικα η και κανένα ξένο, θεριδ γίνεσται τότες, και ρήγγει δλους τοὺς κανόνες κάτου, δλες τὶς Γραμματικές, ἔνα πρόδμα ζητῶντας, νὰ ξετρυπώσῃ, νὰ πιάσῃ, νὰ πιέξῃ, στὸν τόπο νὰ τὸν ἀφήσῃ, αν μπορῇ, τὸν ἔχερδ. Σκύλλος μ' ὀρισμένο πούργραμμα στὴ ζωή του, και μὲ χαραχτήρα, γιὰ τὰ μπορῇ νὰ τὸ φαρμάζῃ. Σκύλλος ποῦ πρέπει μὰ τὴν ἀλήθεια νὰ τὸν τραβήξουμε μὲ σπάρο και τὰ τοὺς φέρουμε στὴ Ρωμιοσύνη δλη, νὰ τοὺς δῃ και νὰ τοὺς μελετήσῃ, ίσως μαθής και τὸ νοιώση πῶς και ἀπὸ τοὺς σκύλλους πιὸ πίσω ἀπόμεινε!

Καὶ τὶ νὰ κάμω τάχα ἐδῶ μέσα τώρα, φωτᾶς; Τίποτις δὲρ κάμων ἀκόμα. Νά, κάθονται και διαβάζω τοὺς ἑφτὰ «Νουμάδες» ποῦ δὲρ τοὺς είχα νὰ τοὺς διαβάζω σὰν εἰμοντι αὐτοῦ, μὰ και νὰ τοὺς είχα δὲ θὰ τοὺς διάβαζα, γιατὶ μελετοῦσε τότες η ψυχή μουν τάθαρατο τὸ βιβλίο ποῦ προμηθεύει ἀτέλειωτο δῆλο γιὰ δλους τοὺς «Νουμάδες», γιὰ δλους τοὺς Σολωμοὺς και τοὺς Σαμελήρους, μὰ μηδουμείται ἀτέλειωτο πάντα, πάντα πλουσιοπάροχο και γενναιόδωρος και σε μᾶς τοὺς πολλοὺς ποῦ δὲρ κατέχουμε τὸ μυστικὸ ποῦ κόρει διαμάντια και φέρει στὸν κόσμο μάτιμητα οτολίδια τῆς τέχνης.

'Απ' δσα κοίταξα ως τὴν ὁδα στὸντις ἑφτά μουν Νουμάδες κάποια ἐπιύπωση ποῦ δηφησε τὸ «Ελα νὰ πάμε στὸ γιαλὸ» τοῦ Σπήλιου τοῦ Πασαγιάρη. "Εργο ποῦ, δσο και τάρτιφέγγη ἀπὸ δικό μας ήλιο, ἔχει, μοῦ φαίνεται, και τὸν ἀέρα τὸ δυτικό. Σὰ νὰ προσπαθεῖ νὰ τάργηται πάτως αὐτὸς τῆς ψυχῆς τάπομέσα μὲ τὰ φτερούγια του καθὼς γλυκοπετάει ἀποπάνω ἀπὸ τὰ ταραγμένα τῆς κύματα. Θέλω νὰ τὸ διαβάσης κ' ἐσὸν αὐτὸς σὰν τοὺς λάβης τοὺς «Νουμάδες». Δὲ βρήκα τρόπο νὰ σοῦ τοὺς στέλλω ἀκόμα μὲ μέσο ποῦ νὰ μὴν τοὺς καπαρώσῃ κανένας Όρβιος η Αρμένης βιβλιοκρήτης, και τοὺς χάσουμε μὰ γιὰ πάντα.

Είναι κι δο «Θουκιδίδης» ἐκεὶ μέσα. "Αλλο πρᾶμα αὐτός. Ο στριφρός μ' ώμως ἀπλός, δ λογικός και μαζὲ δονιάρητος, δ βαθής και πάλε χεροπαστὸς Θουκιδίδης φωτιογραφία στὸ ρωμαϊκό. "Ερα δριστούργημα, γιὰ νὰ σοῦ παραστήσῃ ἔνα ἄλλο.

Είναι κι δίλα σ' αὐτὸν τοὺς «Νουμάδες». είναι κ' ἔνα μέρος ἀπὸ τοῦ «Γέφτου τὸ Δωδεκάλογο» ποῦ ἔπεσε σὰν δαστροπελέπι ποῦ φιλολογικό μας δρίζοντα, μὰ η βροντή του δὲν ἀκούστηκε ἀκόμα, γιατὶ δ η χ ο σ στὸ δικό μας τάργει «ταξιδεύει πολὺ σταγάνα». "Ακον:

Κ' ξεκυψα πρὸς τὴν ψυχή μου
Σὰ στὴν ἀκρη πηγαδιοῦ,
Κ' ἔκρυξα πρὸς τὴν ψυχή μου
Μὲ τὸ κράξιμο τοῦ νοῦ.
Κι ἀπὸ τὸ πηγάδι τὸ φαθό,
Σὰν ἀπὸ ταξίδια, ξένη,
Πρὸς ἐμένα ἀνεβασμένη,
Σαναγύρισε η φωνή.

Τέτοιος είναι δ Παλαμᾶς. Τοιμηρὸς ψυγολόγος και ψυχοδύτης, βροντόφωνος και ἀιρόμητος λαλητής.

Είναι και τοῦ Φυτίλη κάτι παλοστοχασμένα και παλολεγμένα, σὰν ἀλληγορικά, σὰ φιλοσοφικὰ δηγηματάκια. Είναι και κάμποσα ἄλλα ποῦ δείχγουνε ίσως ίσα ίσα εκεῖ ποῦ πρέπει νὰ τὴ γυρεύουμε τὴ ζωή. Σὲ τὴ νιότη, και πάλε στὴ νιότη. Τοὺς γέρους,

ΕΤΑΝΘΙΑ ΧΑΤΖΗ

τὸ δὲ εἴπαμε καὶ ἄλλοτες, νὰ τοὺς ἀφίσουμε μιὰ καὶ
καλή. Σώρει νὰ κατηγορούμε τοὺς δυὸς τρεῖς ποῦ ἡ
ψυχή τους εἶναι ἀκόμα νέα, καὶ θὰ εἶναι μὰ καὶ
κούραλα νὰ κατατήσουντε τὰ κορμιά τους. Τοὺς ζε-
ρεις καὶ ἔσον κι ὁ «Νουμᾶς» αὐτονυμούς.

Καὶ τώρα θυμοῦμαι ἔνα πρᾶμα ποῦ δὲν τὸ εἰδα
ἀκόμα στὸ «Νουμᾶ», μὰ ποῦ ξέρω πῶς θὰ τὸ
δοῦμε κ' ἐκεῖνο, τοις τάχιστης μ' αὐτὸ τὸ φέλλο.
Τὴν «Ἀπολογία» τοῦ καινούργου μας τοῦ Σωκράτη.
Τὸ μεγάλο Πρόλογο τοῦ δευτερόβιτον «Ταξιδιοῦ».
— Πρόλογο ποῦ είχα τὴν τύχη νὰ τοὺς διαβάσω
χειρόγραφο, καὶ ποῦ θὰ ρίξῃ κι αὐτὸς ταστροπελέκει
τους, νὰ τὸ δῆς. Εἰσηγητικὸ δυμως ἀστροπελέκει ἀνθρώ-
πουν ἀληθινὰ σοφοῦ. Τὰ μικρολογήματα, τὶς συκο-
φαντίες καὶ τὰ βρισίδια τάφινει σὲ μερικὰ πρωτοπα-
λήκαρα τῆς ἄλλης μερίδας, ποῦ όσο φανατικὰ δια-
φεγγεύουν τὴν καθαρεύουσα, ἄλλο τόσο κι ἀπάθαρτα.

"Έχω μι αλλα μερικά από τραπέζι νά τά κοιτάξω κι αντά καμιά Κεριμαή ή σπόλη. "Ενα δρᾶμα π. χ. του Φυτίλη, «Δίχως Ακρογιάλι», ποῦ θά σου τὸ στείλω κι αντό. Θέλω νά ξαναλουστώ κεῖ μέπα στη Ζωὴ τὴν Ἀσάλευτη, τώρα ποῦ καλογνώσπα τὴν ἀθάνατη της πηγή. Μὰ πόσι δὲν ἔχω ἀκόμα δημιούργους μου! "Ο καιφὸς λείπει μονάχο. Κι δρίστε γιατὶ δὲν πηγαίνει σὲ μάκρος μῆτ' αὐτὸι μου τὸ γοάμμα. Γιὰ καλό σου, θὰ πῆς. "Ομιλεῖς ἀκόμα δυδ λόγια πρέπει νά σου τὰ πᾶ. Αὐτὰ δὲ ποῦ είχα στὸ νοῦ μου σὰν πάρχιζα. "Οχι γιὰ τὴ διαφορὰ ποῦ βρῆκα μεταξὺ τῆς μιᾶς Ρωμιοσύνης καὶ τῆς Ἀλλῆς, τῆς λεύτερης καὶ τῆς ζυγωμένης, νά ποῦμε. "Αλλη μελέτη αὐτή, καὶ μὰ τὶς πορτοκαλιές τοῦ περιβολοῦ σου, τίσσο σοβαρή, ποῦ τρέμω νά τὴν ἀγγίξω. Τρέμω νά τὸ ξεστομίσω πᾶς ἀν μπορούσαμε νά μεταφέρουμε τὴ μιὰ σιδὺν τόπο τῆς ἄλλης θὰ διορθώναμε σὰ μὲ μαγεία τὰ μεγαλήτερά μας ἐθνικὰ κακά. Γιατὶ, πᾶς νά σου τὸ πᾶ, τὸν βρῆκα σὰν πιὸ θειαινός, σὰν πιὸ σοβαρούς, σὰν πιὸ κατασταλαγμένους τὸν «*«Ἐξωτερικούς»*—καθὼς τὸς λένε, θαρρῶ, στὴν Ἀθήνα. Καὶ νά δῆς πᾶς κολακεύουμαι πᾶς τὸ ψυχολόγησα κιόλας. *Eίγει τόσο ἀπατηλά δημιας αντά τὰ ψυχολογήματα, δτα δὲν τάχει θεμελιωμένα ξεχωριστὴ μελέτη, ποῦ μοῦ φαίνεται σὰν ἄκαρο νά σου ξετυλίξω ἀπὸ τώρα τὴ θεωρία μου.* "Αλλοτες, ίσως.

Tάλλο τώρα νὰ σοῦ πῶ. Είναι σαφάντα χρόνια ποὺ ζῶ στήν ξένη αὐτή χώρῃ. Θὰ μποροῦσα λίστας τὰ τη λέγω καὶ δεντερή μου πατρίδα. Κι δμως δὲν είναι. Μιλῶ καὶ χωριτεύω μαζί τους, τρώγω καὶ

πίνω μαζί τους, μαζί τους δουλεύω καὶ λογομάχά-
καθεμέρα, ἀπὸ τις ἐφήμεροίδες τους μαθαίνω τι γί-
νεται δὲ κόσμος, τὸν δέρα τους ἀναπνέω, στὴν διέχλη-
τους μέσα πλανιέμαι. Κι δυώς τὸ κάτιον ποί-
σε κάμνει τοῦ τόπου, ποῦ σὲ φουφάει καὶ σὲ ζυμώνε-
μέσα στὴν ξένη τὴν οικάρη, δὲν τῷχει ἡ ψυχὴ μο-
αὐτό. "Ολα τὰ ξενικά είναι ἀπάνω της μὲ τὴν κιμω-
λία γραμμένα. Μιὰ οφουνγγαριὰ καὶ ἀφανίζουνται
καὶ μνήσουν ἀποκάτω τὰ χαραγμένα ψηφιὰ τῆς
πλάκας. Τὰ ὄντεια καὶ οἱ λαχτάρες ποῦ θέρεψουν ἐσέ-
να, τᾶδερφια μου, τοὺς γειτόνους μας, δλους μας
τοὺς δύοσαίματονς καὶ δυμόφυλους.

Σοῦ τάναφέρω αὐτά, δχι γιὰ νὰ σου δείξω τι-
ποις ἔχωρα προσόντα, μᾶλλον γιὰ νὰ σου πῶ πλη-
τέτοιος εἶναι δὲ Ρωμαῖος. Δὲ τὰλλάξῃ, καὶ μήτι
μπορεῖ τὰλλάξῃ. Μίλησα παραπάγω γιὰ τὰ ἐθνικά
μας κακά. Ναί, εἶναι μεγάλα καὶ σοβαρά. Πῶς θα
πάθουμε πολλὰ μοῦ φαινεται βέβαιο. "Ομως τὸ με-
γαλήτερο, τὸ φυλετικὸ ξολοθρεμό, (γιατὶ ξολοθρεμός
εἶναι καὶ χωδῆμα μοναχα τὰλλάξῃ δὲ ἐθνικὸς χαρα-
κτήρας), αὐτὸ δὲν τὸ φοβοῦμαι πῶς θὰ τὸ πάθουμε
Τόχουν αὐτὸ μερικὲς φυλές, καθὼς ἔρεις. "Αν αὐ-
τὲς οἱ φυλές καθίζανται σὲ Συρέδριο, τὴν πρωτοκα-
θεδρά τὰ τὴν ἔπαιρνε ἡ φυλὴ μας.

Πρέπει νὰ τὰ θυμούμαστε λιγάνι κι αιτά. "Οχι
μονάχα κλάματα καὶ φωνές. "Ας πᾶνε οἱ Ἀθηναῖοι
νὰ μιμοῦνται τοὺς ξέρους. Πάντα Ρωμιοὶ θὰ μεί-
τουν, αὐτὸς σοῦ τὸ ἔγγυονται. "Ας πᾶνε νὰ μᾶς βοή-
ζουνε σὰν τοὺς λέμε πᾶς πρέπει νὰ λατρεύονται τὰ
δικά τους, καὶ νὰ τὰ περιφρανεύονται μάλιστα. "Οποι-
ι ἀντὶ τὰ οικετάζουντε μὲν ψευτοφραγκισμούς καὶ μὲν
ψευτοπτυχισμούς, δὲν μποροῦντε νὰ μῆ μᾶς ποροῦνται
καὶ νὰ μῆ μᾶς ἀγαποῦντε, δηλαδὴ τὴν ψυχήν
μας, ποῦ είναι καὶ ἡ ψυχὴ τούς.

Καὶ τώρα πρέπει νὰ σ' ἀφήσω, ἀγαπητή μου γυναικὶ ἔσθυσε κ' ἡ φωτιά.

“Ο ἀδερφός σου

A. E.

Υ. Γ. 'Αφοῦ σοῦ γραψα, διάβασα τοῦ Φυτίλη τὸ δρᾶμα «Δίχως Ἀνδριγάλι». Νὰ σοῦ τὸ κρίνω, δικαιούμους δουλειὰ δὲν εἶναι, ἀφοῦ μάλιστα ἔχουμε στήθη; 'Αθήνα μερικοὺς κριτικούς, καὶ μάλιστα τέτοιους ποὺ ἔνας τους τὰς προσάλλεις θὲν μια ω σε γιατί γύρεψε καὶ ὁ Ψυχάρης νὰ κάμη τὸν κριτικό! Αὐτοὶ δὲς κρινοῦν καὶ τὸ Φυτίλη. 'Εγώ θὰ σοῦ πῶ μια ἀπλοϊκή ἐντύπωση. Πῶς μ' ἔκαμε δηλαδὴ νὰ τοιώσω βαθύ

καὶ κοφτεόδο πόνο τὸ δάβασμά του· πόρο γὰρ τὸν
κόσμον καὶ γὰρ τὴν ψυχὴν. Γιατὶ δὲ Φυτίλης αὐτὰ
τὰ δυὸς ἵσα παρατηρεῖ, αὐτὰ τὰ δυὸς ζουγαριζεῖ; Καὶ
μάλιστα μὲ τέτοια τέχνη, ποῦ λέσσει τούτοις
καὶ ἐκεινοῦ τὰ σπλάχνα του οἱ πόνοι ποῦ παράσταινε.
Τέσσο φυσικὰ μὲ διάβαστα καὶ εἰκόνα βραΐνουν οἱ διά-
λογοί του. "Αν δὲ Λουκᾶς, διδωμας αὐτὸς τοῦ Ἰδα-
νικοῦ, εἶναι ἀνθρώπος ποῦ δύσκολα τὰ βρίσκονται
ὅλα του σὲ μιὰ πραγματικὴ ψυχή, οὐδὲν μή. Αλεξάντρα
δείχνει ἀπὸ τῆς μιὰς σημάδια φορεοῦσα στεγνοκεφαλίδας,
—ἴσως ἀποτέλεσμα τῆς ἐγριστικῆς της ἀγάπης— καὶ
ἀπὸ τὴν ἄλλη ψυχολογίαν καὶ τὸν ἔρωτι της καὶ
τὴν ἐπιτό της σάν τὸν ἴδιο τὸν ποιητὴν, αὐτὴν μοῦ
φαίνουνται σὰ δευτερεύοντα. Τὸ σπουδαῖον εἶναι ποῦ
δὲ Φυτίλης τὸ κατάφερε νὰ μέ συγκατισθῇ, ποῦ δὲν τὸ
παθαίνων εἴκονα τώρα. Κι ὅχι μονάχα μὲ τὸ φυτικό
του τὸν τρόπο, ὅχι μονάχα μὲ τὸ μαγικὸν λεγκικό του,
μὰ καὶ μὲ μερικές κίμποπο δυνατές σκηνές, λόγου
χάρη στὸ τέλος της πρόντης πρόδεξης, ἐπεῖ ποῦ ξε-
χνιέται δὲ καλλιτέχνης μὲ ἀρχιτεκτόνης πάλε μὲ διορθώνη
τὴν εἰκόνα της Ἀλεξάντρας του.

"Άλλο έντα. Αδηνὶ τὰ ψυχικὰ φαινόμενα ποῦ βλέπουμε ἐδῶ μέσα, γάρ εγείρεται π. χ. ἡ παράγαθη Σμιαράγδη ἀπὸ τὴν πολὺν τῆς ἀγάπην πρόσθ τὸν ἀντρα τῆς, τὴν ἀγάπην τον πρόσθ τὴν Ἀλεξάνδρα, καὶ πάλις ἡ Λουκᾶς τὰ λατρεύῃ τρία μονομοριαῖς ἰδανικὰ καὶ τὰ συγχωνεύονται διὰ μέσα σ' ἔνα μεγάλο ἰδανικό, — πίτι μᾶς λένε καὶ αὐτά. Μᾶς λένε πῶς ὁ κόσμος τῆς Πόλης, ὁ κόσμος ποῦ μελετεῖ ὁ Φυτιλῆς, ὃσο καὶ τὰν πιστεός ἀπὸ τὸ σημεῖο ποῦ τὸν ἔχει στηλωμέρον ὁ πουλητής, πρέπει νὰ θρέφεται πάρτα μὲν ἴδεες πλατύτερες, τὰ βλέπτη δοί-ζοντα ἀνοιχτότερο Διότι τὸ συγχρισμένο μας τὸν δοί-ζοντα. Σημάδι ποῦ μᾶς μαθαίνει, θαρρῶ, πῶς δηπως ἄλλοτες, ἔτσι καὶ τώρα ἀπὸ καὶ ἡ θὰ μᾶς ἔφθη ὁ πολιτισμός, ἐ καὶ ἡ εἶναι τάληθιν τὸ κέντρο των πίσιμον μας. Μᾶς ἔχουμε καὶ ἄλλα σπουδαιότερα σημάδια αἰτηηῆς τῆς ἀλιγθειας, ποῦ καθὼς εἴπαμε παραπίσω δὲν εἶναι τῆς ὥστας ἡ ἀνάλυση τους.

Ο ΙΑΙΟΣ

Κάπιος ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν ἔγραψε σ' ἓνα φίλο του λογιώτατο στὴν 'Αθήνα νὰ του ἀγοράσῃ μερικὰ βιβλία. Μὰ αὐτὸς τὸ παραμέλησε· κι δύνανται μετέπειτα τὸ φίλο του τοῦ εἶπε:

— Τὸ γράμμα ποῦ μοῦστειλες γιὰ τὰ βιβλία τὴν τύλασσα.

ΕΛΛΑ ΝΑ ΠΑΜΕ ΣΤΟ ΓΙΑΛΟ

(*H ἀρχὴ του στὸ 161 φύλλο*)

E

«Ολη νύχτα, όλο κ' ἔλεγες. Στάθηκα καὶ σὲ παρόστεκα, καὶ σοῦ διχλα κρύα παννική στὸ κεφάλι. Τὰ χέρια σου φιλόγες πέταγαν, καὶ τὰ χείλια σου γῆταν φριγμένα. "Όταν ἐτέλειωσα νὰ σου λέω, ἀκούσαμε μαζῆ νὰ σκίζεται ἡ σιγαλιὰ σὰν σάβανο ἀπὸ τὸ γέλοιο του μέσα στὴ νύχτα, καὶ τότες ἐσὺ μουρμούριζες κάτι ἀκαταλαβητο. Μέσα στὸ σκοτάδι ἔκαμες νὰ σηκωθῆς, καὶ πάλε ξανάπεσες στὸν κανυκέ. Τρόμαξα, σοῦ πηρά τὸ χέρι καὶ σὺ μοῦ τό σφιγγες, μοῦ τό σφιγγες, κ' ἐκαίγανε, ρουντώνανε εἰς ἀπαλάμες σου. "Τοτερούς ἔλεγες, ἔτσι:

— Ἀκκούμπησ δὲ καὶ θὰ σὲ ἴδω καλλίτερα
μέσα στὸ τριγκόταδο... Ἐλα σιμὰ στὸ κεφάλι μου
ποῦ γυρίζει, καὶ λίγο εἰπέσ μου ἀπὸ τὴν ἴστορία
ἐπούτη ποῦ μὲ κατει στὰ σπλάχνα τὰν ἀναμένο σι-
δεο...

Απὲ ἀναστέναξες, μοῦ ἔσυρες τὸ χέρι, τό γγίζες στὰ χεῖλια σου, σὰν σὲ οὐράνιον ἀναφτό. Κιολόλεγες.

— Τονὲ βλέπω ποῦ δρμάει, ποῦ συγκαλιέται σὰν τὸ σερπετό στὰ πόδια σου, κουλουριάζεται, στριφογυρίζει τὸ κεφάλι, βγάνει τὴ γλῶσσα ὡσὰν τὸ λυσσασμένο σκύλο... Ἡ δίψα τοῦ πάζει τὸ αἷμα στο λάρυγγα, ξεραίνεται ἡ πνοή του, ξερομαχάχει ἡ ὄψη του, καὶ λαχανιάζει... Καὶ πάλε σέρπει στὸ χῶμα γλύφει τὴ γῆς, ποῦ ἡ γλῶσσα του ματώνει, καὶ προσκουνταὶ τὰ χεῖλά του.... Τὰ χέρια του ἀπλώνει κατασένα, καὶ θέλει νὰ σ' ἔγγιξῃ, καὶ πασκίζει νὰ σὲ μολέψῃ... Μὰ τὰ νύχια του σταζούνε τὸ αἷμα καὶ λόθρες τὰ κρέατα κρέμασσαν ἀπὸ τὰ χέρια ποὺ γδέρνουνταν πρῶτα, στερνά πετσοκόβουνται, κι' ἀπεξερεατίζουνται, καὶ νά τώρα τὰ κόκκαλα του... Τὰ λιανὰ κόκκαλα τοῦ κάθε χεριοῦ ποῦ σμίγουν σὰν καλαμποκάνια καὶ κουρταλήνε... Μή, γιὰ τὴ θεό, τροβετίζου, μὴ σ' ἔγγιξει... Μή σὲ μαγαρίστη... 'Εσύ ποῦ στέκεις σὰν τὴν Παναχίδα μὲ τὸ δάκρυ σου κρεμάμενο στὴν κόγη ἀπὸ τὰ μάτια, ποῦ λάμπει; ποῦ χγια λάμπει... Καὶ δὲν καίει τὸ μάτι σου, παρὸ φωτάει... Ἡ ματιὰ ἐτούτου καίει, καὶ μοῦ φαίνεται πῶς μέ καψε κοιτάζοντάς σε... Σβύου, δολερούτι, χάσου στὴν ὄψη του νά μὴ μεῖς θωρῆται λόλο...

Πάως μὲ καίτει, καὶ πῶς στὰ γείλια μου νοιώθω τὴν πνοή του, καὶ στὰ χέρια μου θερόω πῶς πικνω τὰ ξέσαρκά του δχυτίλια... ποῦ κουρταλίζει, πῶς κουρταλίζει... Μὰ τὶ γιγεῖσουν τέχχα;.. Τί ψήχγουνε μέσα δώ, καὶ κοντά σου τὶ θὲ γλύφουνε τὰ φείδια... ναί, τὰ φείδια ποῦ σφυρίζουνε στὸν ἀγέρο καὶ γλωσσιδέρουνε τὸ ξταχτό φαρμάκι... Γιὰ ίδες φείδια... καὶ σφυρίζουνε σὰν τὶς γλώσσες φωτιάς στὴν πυρκαϊκή, εἰδες στὴν πυρκαϊκὴ ἀπὸ τὰ δέντρα. ἀπὸ τὰ δάση;.. "Ετοι βλέπω καὶ πηγαδί κοντά, καὶ τὸ νερὸ βαθειά, πόσο βαθειά, καὶ τὰ φείδια... διέγνει καὶ γλωσσοκοπανήνε τὸ φαρμάκι τους στὸν ἄγρο, καὶ στὰ σαλιασμένα τους στόματα, τ' ἀφρισμένα... Να ποῦ δὲ σώνουνε νὰ πιοῦνε, καὶ δέρνουνται, καὶ σφυρίζουνε στὰ γείλια τοῦ πηγαδιοῦ... Τὰ γένεια του πάλε χναχφυτήσανε κοντά σου, καὶ τὸ κεφάλι του πῶς γελάει, πῶς χόσκει σὰν νεκροκέφαλο... Τὰ δόντια του κάτι ζητήνε στὸ σκοτάδι... καὶ τὰ γείλια του εἶνε ποιοσμένα σὰν ἀπὸ κεντρὶ σφήκας... καὶ εἶνε γιαλιστερά, γιαλιστερά, γιαλιστερά... Μὰ τὶ τὰ χα πάξει νὰ κάψῃ... γιὰ φυλακού στ' ἔλιθεια... γιὰ ίδες δ θεομπαλιγχτῆς, σὲ ζυγώνει καὶ γελάει, καὶ γλύφει κάτι, σὰν ώψι κρέας, καὶ τώρα παστρεύεται... σὰν νὰ λύνωνε πάχο στὸ στόμα κάνει, καὶ σὰν νὰ βυζαίνει διφόρο λευκόνι... Καὶ τώρα κοστέει, σὰν διάσολος